

פְּרֶשֶׁת שְׁמוֹת

4

- (1) - הדור הראשון והתרבות הדור השני במצרים. (פסוקים א'-ז')
(2) - הגזרה הראשונה: עבודת פרך. (פסוקים ח'-י"ד)
(3) - הגזרה השנייה: הצווי למילדות. (פסוקים ט"ו-כ"א)
(4) - הגזרה השלישית: "כל הבן הילוד..." (פסוק כ"ב)

"וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

הַבָּאִים מִצִּיפֹּרָה"



1. **הקיפו** בפסוק את שם הספר שאנו לומדים.

2. **הקיפו** את האות ו' החבור בפסוק.

3. **השלימו:** האות ו' מחברת בין סוף ספר _____ לתחלת ספר _____

אנו זוכרים: בסוף ספר בראשית, בפְּרֶשֶׁת "וַיָּגֶשׁ", התורה מְנַתֶּה את בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
שאלה. מדוע התורה מונה שוב את בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בספר שמות?

הקיפו את התשובה הנכונה.



1. להיות בטוחים שהספירה נכונה.

2. מפני שה' אוהב את בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
לכן חזר וספר אותם.

מה קרה לדור הראשון, יורדי מצרים? (פסוק ו')

ומה קרה לדור החדש? (פסוק ז')

הַתְּרַבּוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִתְחִיל קוֹ מִהַפְּסוּק לַהֲסֵבֵר.

הַהֲסֵבֵר

פֶּסוּק ז'

כָּתוּב בַּתּוֹרָה

כְּמוֹ הַשָּׂרָצִים שְׂמוּלִידִים הֲרֵבָה
בְּהַשָּׂרָצָה אַחַת, כִּי הַנָּשִׁים יִלְדוּ
יִלְדִים רַבִּים בְּלִדָּה אַחַת.
(6 תִּינוּקוֹת, רֶשֶׁ"י)

* "וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ

* הֵבִיאוּ פְרוֹת, כְּלוּמֵר יִלְדִים.

* וַיִּשְׂרְצוּ

* עֲצָמָה = חֲזָק; הָיוּ לַחֲזָקִים מְאֹד.

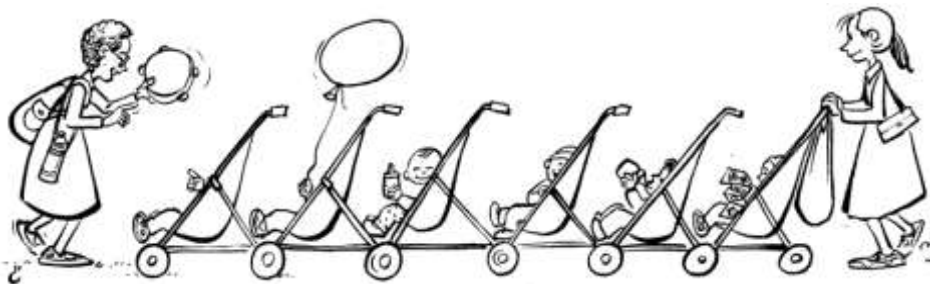
* וַיִּרְבוּ

* אַרְץ גִּשְׁן הַתְּמַלָּאָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

* וַיַּעֲצְמוּ בְּמֹאֵד מְאֹד

* הָיוּ לַעַם רַב.

* וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם.



"וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ..."

קְשׁוֹת: מָה לּוֹמְדִים מִהַמֶּלֶכֶה "וַיִּשְׂרְצוּ"? (רֶשֶׁ"י לַפְּסוּק ז')



"וַיָּקָם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף." (פֶּסוּק ח')

מָה פִּירוּשׁ: "מֶלֶךְ חֲדָשׁ"?

פְּרֶשֶׁת שְׁמוֹת

6

פֶּרֶק א'

מָה חָשׂוּ פֶּרַעַה, וּמָה הָצִיעַ?

פְּסוּקִים
ט'-י'

הַסְבֵּר	מִתְחִי קוּ מִהֶפְסוּק לַהֲסָבֵר.	כָּתוּב בַּתּוֹרָה
הִנֵּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַבִּים וְחִזְקִים מְאֹדָה, הַמִּצְרִים.	*	"הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעֲצוּם מְמֹנֹה
שְׁלֹא יִתְרַבֶּה.	*	הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ,
בּוֹאוּ וְנִמְצָא עֲצָה חֲכָמָה אִיךָ לְטַפֵּל בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.	*	כֹּן יִרְבֶּה
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילִים לְהַצְטָרֵף לְשׂוֹנְאִים שְׁלֵנוּ.	*	וְהִזָּה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲלוּ מִתּוֹךְ אֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִלָּחֵם בָּנוּ מִבְּפָנִים.	*	וְנוֹסֶף גַּם הוּא עַל שׂוֹנְאֵינוּ
כִּי אִם תִּקְרָה מִלְחָמָה בֵּין הַמִּצְרִים לָעָם אַחֵר.	*	וְנִלָּחֶם בָּנוּ, וְעָלָה מִן הָאָרֶץ."



לְסָבוּם: מִדּוּעַ פָּחַדוּ פֶּרַעַה וְעַמּוֹ מִהֶרְבּוּי שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ?



הַהֲצָעָה שֶׁל פֶּרַעַה לְעַמּוֹ:

"הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ" (פְּסוּק י')

נִשְׁאַלָה: עִם מִי רָצוּ פֶּרַעַה וְעַמּוֹ לְהִתְחַכֵּם?

כִּיצַד רָצוּ לְהִתְחַכֵּם?

הגִּזְרָה הָרִאשׁוֹנָה לְהַפְסֵקֶת הַהִתְרַבּוּת שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

מִסַּע וְעִבּוּדֵת פָּרָד

פְּסוּקִים
ח'–י"ד



בְּאָרוּ אֶת הַמִּלִּים

מִסַּע _____ בְּסִבְלָתָם _____

יַעֲנֶנּוּ _____ יַפְרִיץ _____

כָּתְבוּ תַּשׁוּבוֹת

1. מָה הָיָה תִּפְקִידָם שֶׁל שְׂרֵי הַמִּסִּים?

2. מָה בָּנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַמִּצְרִים?

3. מַדּוּעַ עָנוּ הַמִּצְרִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?



שֶׁלֵב רִאשׁוֹן: מִסַּע

הַפְּרֹשֶׁה	כָּתוּב בַּתּוֹרָה
גֹּבִים חֹבֹת נֶשֶׁל הַמִּדִּינָה מֵהַתּוֹשָׁבִים עַל- יְדֵי כֶסֶף אוֹ עֲבֹדָה.	פְּסוּק י"א "שְׂרֵי מִסִּים
כְּדֵי לַעֲשֹׂר אוֹתָם בְּעִבּוּדָה קָשָׁה. (שְׂיַפְסִיקוּ לְהִתְרַבּוּת)	לְמַעַן עֲנֹתוּ בְּסִבְלָתָם
מַחֲסָנִים לְאוֹצֵר הַמֶּלֶךְ.	עָרֵי מִקְנָנוֹת."
וּכְכֹל שֶׁעָשׂוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.	פְּסוּק י"ב "וְכֹאֲשֶׁר יַעֲנֶנּוּ אֹתוֹ
בְּאוֹתָהּ מִדָּה הַמְּשִׁיכּוֹ לְהִתְרַבּוּת בְּעִזְזַת ה'.	כֵּן יִרְבֶּה
הַתְּרַבּוּ יוֹתֵר מֵהָרְגִיל.	וְכֵן יַפְרִיץ
"וַיִּקְצֹוּ: מֵאִסּוֹ בְּחַיֵּיהֶם. "וַיִּקְצֹוּ: מֵלִשׁוֹן קוֹצִים: הָיוּ כְּקוֹצִים בְּעֵינֵיהֶם.	וַיִּקְצֹוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל."

4. הָאֵם הַהִתְרַבּוּת שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פְּסָקָה? _____

5. וְהַחֹכְמָה: שֶׁכָּתוּב בְּפְסוּק י"ב: "וְכֹאֲשֶׁר יַעֲנֶנּוּ אֹתוֹ כֵּן _____ וְכֵן _____."

6. מָה אֶפְשָׁר לֹאמַר עַל הַהִתְרַבּוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? (הַקִּיפוּ) רַבּוּי טָבְעִי / רַבּוּי לֹא טָבְעִי

7. חֲשַׁבּוּ וְכָתְבוּ: עַל הַהִתְרַבּוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל תְּגוּבַת הַמִּצְרִים.

פרשת משפטים

פרק כ"א

14

שור שנגח אדם

שור תם	(כ"ח) "וכי יגח שור את איש או את אשה, ונמת - סקול יסקל השור, ולא יאכל את בשרו, ובעל השור נקי.
שור מועד	(כ"ט) ואם שור נגח הוא מתמל שלשם, והועד בבעליו, ולא ישמרנו, והמית איש או אשה - השור יסקל, וגם בעליו יומת. (מיתה בידי שמים)
תשלום במקום מיתה בידי שמים	(ל') אם כפר יושת עליו, ונתן פדיון נפשו, ככל אשר יושת עליו.
שור שנגח ילדים	(ל"א) או בן יגח, או בת יגח, כמשפט הזה יעשה לו.
שור שנגח עבדים	(ל"ב) אם עבד יגח השור או אמה, כסף שלשים שקלים יתן לאדניו, והשור יסקל."



הסבירו.

שור תם

ממתי נעשה שור מועד?

מתחו קו מהמקרה לדיון.

המקרה	הדין
שור תם שנגח אדם והרגו	* השור יסקל, ובעליו חייב מיתה בידי שמים, ופודה את עצמו על-ידי תשלום כפר.
שור מועד שנגח אדם והרגו	* השור יסקל, ובעליו משלם לאדון 30 שקלים.
שור מועד שנגח עבדים והרגם	* השור יסקל.

באיזה פסוק כתוב?

1. שבעל השור יכול לשלם כפר במקום מיתה בידי שמים? כתוב בפסוק _____

2. שור שנגח ילדים קטנים - יש לזה דין כמו שנגח אנשים מבגרים? כתוב בפסוק _____

שימו לב! התורה הקדושה מצוה שהאדם יהיה אחראי על מעשיו ורכושו. לכן אם אדם הזיק, או ממונו הזיק, מענישים את האדם ואת בעל הממונו המזיק, כי התורה הקדושה דואגת שבגני האדם יחיו בנחת וללא פחד מהמזיקים.

פרשת משפטים

פרק כ"א

15



(ל"ג) "וכי יפתח איש בור, או כי יכרה איש בור ולא יכסנו, ונפל שמה שור או חמור.

(ל"ד) בעל הבור ישלם, כסף ישיב לבעליו, והמת יהיה לו."

בור ברשות

הרבים

הסבירו. רשות הרבים

רשות היחיד

על איזו רשות מדבר בפסוק ל"ג?

הסבירו. "וכי יפתח"

"כי יכרה"

מהו הענש לבעל הבור, אם "נפל שמה שור או חמור" ומת?

מדוע מגיע ענש לבעל הבור?

שאלה למחשבה: כיצד יתכן שאדם כרה בור ברשות הרבים, ונפל לבור חמור ומת -

ובכל זאת האדם פטור מענש?

שור תם
שנגח שור אחר
והרגו



תשובה	שאלה		
מוכרים אותו	* מה עושים בשור החי?	1	(ל"ה) "וכי יגף שור איש את שור רעהו ומת, ומכרו את השור החי וחצו את כספו וגם את המת יחצו".
	* מה עושים בכסף שמקבלים?	2	
מחלקים בשנה	* מה עושים בנבלת השור המת?	3	הערה: יוצא משור תם משלם חצי נזק מגופו בנכוי דמי הנבלה. (כאשר שניהם שוים במחיר)

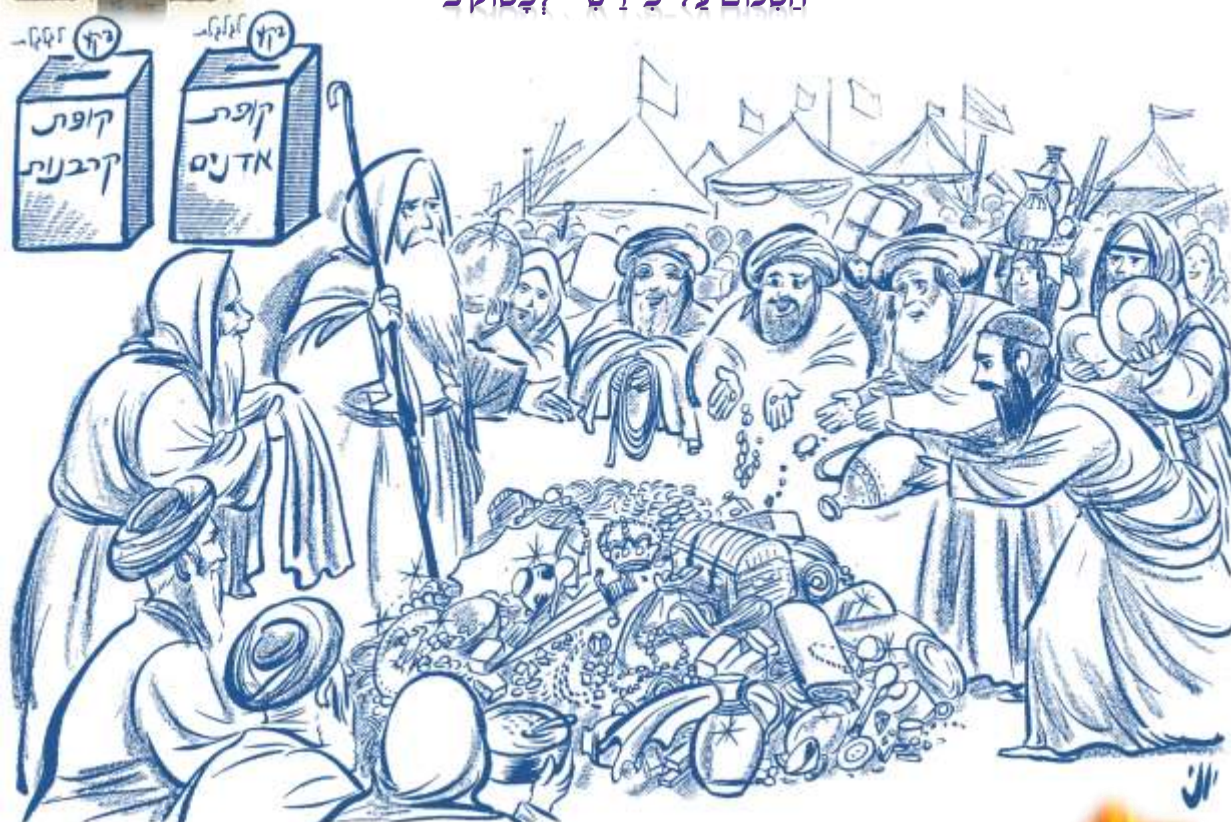
שאלה: מה דין שור תם? האם משלם חצי נזק או נזק שלם?

פרשת תרומה

פרק כ"ה

(א) וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִבּוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי.		פסוקים א'-ב'
אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ שֶׁבַּפְּסוּק הָזֶה יֵשׁ צוּוּי עַל שְׁלוֹשׁ תְּרוּמוֹת.		הלמוד מהפסוק
	לַקְפוֹת. מֵהֶן נַעֲשׂוּ הָאֲדָנִים.	תְּרוּמָה רֵאשׁוֹנָה
	לַקְפוֹת. מֵהֶן קִנּוּ קִרְבָּנוֹת צִבּוּר.	תְּרוּמָה שֵׁנִיָּה
	לְתְּרוּמַת הַמִּשְׁכָּן. מֵהֶן בָּנוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן וְכָלָיו.	תְּרוּמָה שְׁלִישִׁית

הסכום על-פי רש"י לפסוק ב'



1. מה עשו בתרומה הראשונה?

2. מה עשו בתרומה השנייה?

3. מה עשו בתרומה השלישית?



האָרֹן

(פרק כ"ה פסוקים י'-כ"ב)

שמות וכנויים

אָרֹן הָעֵדֻת. (שמות כ"ה, כ"ב)

אָרֹן בְּרִית ה'. (דברים י', ח')

אָרֹן הַבְּרִית. (יהושע ג', ו')

אָרֹן ה', אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ. (יהושע ג', י"ג)

אָרֹן אֱלֹקִים. (שמואל א' ג', ד')

אָרֹן עֲצֵי שִׁטִּים

זָהָב

עֵץ

זָהָב

1½ אמות

2½ אמות

1 אמות

ועשית עלי זר זהב סביב".

(י"א) וצפית אתו זהב טהור,
מבית ומחוץ תצפנו,

(י) "ועשו ארון עצי שטים, אמתים וחצי
ארכו, ואמה וחצי רחבו, ואמה וחצי קמתו.

שְׁלֹשָׁה אַרְוֹנוֹת עֲשֵׂה בַצִּלָּאֵל:

אֶחָד שֶׁל עֵץ וּשְׁנֵי זָהָב.

נָתַן שֶׁל עֵץ בְּתוֹךְ שֶׁל זָהָב

וְשֶׁל זָהָב בְּתוֹךְ שֶׁל עֵץ

וְחָפָה שְׁפָתוֹ הָעֲלִיּוֹנָה בְּזָהָב.

נִמְצָא מִצָּפָה מִבַּיִת וּמִחוּץ.

(רש"י לפסוק י"א)

הַשְּׁלִימוֹ. הָאָרֹן הָאֲמָצְעִי הָיָה עָשׂוּי מִ_____

אָרְכוֹ _____ רָחְבוֹ _____ קוֹמָתוֹ _____

הָאָרֹן הָאֲמָצְעִי הָיָה מִצָּפָה מִבְּחוּץ בִּ_____

וְגַם מִבְּפָנִים הָיָה מִצָּפָה בִּ_____

מִסָּבִיב לָאָרֹן עָשׂוּ _____.